

ת"פ 6115/08 - מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה נגד דוד בן שור, בן יוסף מלכיאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 6115-08 מ.י. ענף תביעות מחוז שומרון ויהודה נ' בן שור ואח'
תיק חיצוני: 1705/07
בפני כב' השופטת אילתה זיסקינד
המאשימה
נגד
הנאשמים
1. דוד בן שור
2. בן יוסף מלכיאל

החלטה לנאשם 2

לפיצוי עפ"י סעיף 80 לחוק העונשין

1. הנאשם 2 שזוכה מעבירת תקיפה, עותר לפיצוי עפ"י סעיף 80 לחוק העונשין מהטעמים שלהלן:
 - א. עדותו הכבושה של העד מרקו לגביו, שלא התקבלה.
 - ב. עדות העד מרקו אינה נתמכת ע"י עדויות אחרות.
 - ג. סעיף 6 לכתב האישום נוסח בצורה מעורפלת ובעייתי ביחס לנאשם 2.
 - ד. התמשכות ההליכים והמשפט.
 - ה. הנאשם היה מנוע לקבל רישיון נשק בשל ההליכים נגדו שנים, ונאלץ לחיות תחת איום של הרשעה.
2. בתגובתה התנגדה המאשימה לבקשה ועתרה לדחותה, מהטעמים הבאים:
 - א. על יסוד חומר הראיות שהיה בידיה, לא ניתן לומר שלא היה יסוד לאשמת הנאשם 2 ושלא יורשע (תוך שפירטה את ראיות תיק המשטרה שהיו בידיה), ואין בעצם הזיכוי כדי להצדיק תשלום פיצויים לנאשם 2.
 - ב. סעיף 6 לכתב האישום מנוסח באופן ברור וחלקו של הנאשם 2 נהיר בו.
 - ג. באשר להתבססות על עדותו הכבושה של העד מרקו, כי הנאשם 2 תקפו, לא נקבע כי שאר

העדים אינם אמינים, ובסעיף 20 להכעה"ד ציין ביהמ"ש כי העד מרקו דייק בעדותו בפרטים המבדילים בין הנאשמים וזיהה אותם. הבדלי עדויותיו של מרקו בביהמ"ש ובמשטרה הוסברו ע"י עדים אחרים בקש"י השפה, שבעטיים לא התאפשר לו לקרוא את עדותו, וחלקו בכתב האישום יוחס לו לפי הבנת המאשימה את עדותו במשטרה. רק בביהמ"ש התברר שחלק מעדותו לא הובן נכון ע"י המאשימה, אך לא יכול היה להיצפות מראש. בנוסף גם העד אריק התייחס לחלקו של הנאשם 2 בלקיחת המצלמה ממרקו אך לא לחלק של התקיפה, כי כבר לא היה נוכח שם, דבר המוסיף חיזוק לעדות מרקו. לפיכך לא ניתן לומר שכתב האישום הוגש על בסיס עדות יחידה, אלא שביהמ"ש בחר לקבל את עדות מרקו לאור ההבדלים שעלו בעדותו בביהמ"ש.

ד. באשר להימשכות ההליכים, כתב האישום הוגש ב-3/08, התמשכות ההליכים נבעה מדחיות שנגרמו בשל בקשות שונות של הנאשם בין היתר לפסילת המותב, אי התייצבותו לדיונים ועוד, ונגרמו עיכובים משום התיק עבר ממותב אחד לאחר, ובשל דחיות מטעם ביהמ"ש בשל שיקולי זמנים, שאינם תלויים במאשימה.

ה. מכל מקום הנאשם 2 לא היה עצור, ועל כן יש לדחות את הבקשה לקבל פיצוי בגין עילה זו.

ו. אין לקבל את טענת הנאשם באשר להשלכות של המניעה לקבל רישיון נשק במהלך התנהלות התיק, שכן היה מקום להגיש את כתב האישום, לא היה ניתן לצפות את התוצאה בה הסתיים ההליך, ואין לנאשם להלין על ההשלכות עליו בגין מניעה מקבלת רישיון במהלך ניהול התיק.

דין והכרעה

יסוד קיום האשמה בטרם הוגש כתב האישום

3. ביהמ"ש העליון כבר קבע בשורת פסקי-דין כי זיכוי נאשם אינו מבטא בהכרח העדר קיומו של יסוד לאשמה בטרם הוגש כתב האישום, וכי העובדות שעמדו ביסוד הגשת כתב האישום לא היוו בסיס להרשעה, לצורך קבלת פיצוי לאחר זיכוי, בין מוחלט ובין שלא (ראה ע"פ 6721/01 **אחמד עזאם נ' פרקליטות המדינה**, תק-על 2003(1), 636, עמ' 638; ע"פ 1524/93 **מיכאלשווילי בנימין נ' מדינת ישראל**, פ"ד מח(2), 650; ע"פ 303/02 **דרוויש חמדאן נ' מדינת ישראל** (מיום 3/2/03)).

4. עוד קובעת ההלכה הפסוקה כי המבחן לבחינת יסוד האשמה הינו מבחן אובייקטיבי (ראה ע"פ 4466/98 **ראמי דבש נ' מדינת ישראל ואח'**, פד"י נו(3), 73, 92-93 וע"פ 11024/02 **ראלב מנצור ואח' נ' מדינת ישראל**, תק-על 2003(3), 2120).

5. לאור התשתית הראייתית שפרטה ב"כ המאשימה בסעיף 3 (א-ד) לתגובתה לבקשה, סבורני כי בענייננו לא ניתן לומר כי שמחומר החקירה שהיה בפני התביעה עובר להגשת כתב האישום, לא עולה יסוד סביר כדי לשכנע תובע סביר, שקיימות ראיות לכאורה לביסוס הרשעה נגד הנאשם 2.

6. בנוסף, גם מעדויות העדים בביהמ"ש שהיוו בסיס להכעה"ד, עולה שאריק אשרמן העיד כי בין האנשים שהגיעו למקום מישוב פני חבר היה הנאשם 2, אותו זיהה בתמונות, כשלדבריו הישראלים שהגיעו הבריוח את הצאן של הפלשתינאים, והעיד כי "כשנאשם 1 ניסה לתפוס את מרקו כדי לתפוס את מצלמתו, אריק ניסה למנוע זאת בהזהירו את מרקו כי עומדים לחטוף את מצלמתו, אך לפתע חבר הנאשם 2 לנאשם 1, השניים עקפו את אריק לכיוון מרקו וניסו בזה אחר זה במעגלים לתפוס את מרקו במרדף, כשאריק מנסה במרדף למנוע זאת. הנאשמים הצליחו לתפוס את מרקו שנפל עם הנאשם לאדמה...ואריק הצליח בשלב זה לקחת את מצלמת הווידאו ממרקו והכניסה לכיסו..." (ראה ס' 7 להכעה"ד, ההדגשות שלי - א.ז). מכך עולה בפירוש כי הנאשם 2 חבר לנאשם 1 ושני הנאשמים רדפו אחר מרקו, ניסו והצליחו לתפוסו, ומרקו אף נפל עם הנאשם 1 לאדמה.

גם בסעיף 13 להכעה"ד עולה מעדות אריק כי במרדף הנאשמים אחר מרקו, הצליחו הנאשמים לתפוסו, נפלו לאדמה ואריק לקח את המצלמה.

7. גם מרקו העיד בביהמ"ש כי הנאשם 2 הצטרף למאבק הנאשם 1 עמו, אלא שממכלול העדויות, ובמיוחד מעדות אריק, שרדף אחר שני הנאשמים, התברר לי כי הצטרפות הנאשם 2 למרדף אחר מרקו, הגם שייתכן שהביאה לנפילת מרקו על הארץ, לא ביססה תקיפה מצד הנאשם 2, מרקו גם לא העיד כי הנאשם 2 ניסה לקחת ממנו את מצלמת הסטילס לאחר שקודם הנאשם 1 ניסה לקחת ממנו בכוח את מצלמת הווידאו, משך אותה ולקחה ממנו בכוח כשמרקו היה לאחר נפילתו על הארץ.

8. מכל האמור לעיל ומהכעה"ד עולה בפירוש כי הנאשם 2 הצטרף למרדף הנאשם 1 אחר מרקו ובעקבותיהם מרקו אף נפל, כך שבפירוש לא מתקיימת לפנינו העילה של "לא היה יסוד לאשמה" שבסעיף 80 לחוק העונשין, ודין בקשת המבקש להידחות עפ"י עילה זו.

9. באשר לס' 6 לכתב האישום, כעולה מהסעיף עצמו וכפי שציינתי בס' 23 להכעה"ד, הסעיף אינו ברור באשר לשלב הצטרפות הנאשם 2 לנטילת המצלמה ממרקו, אולם במהלך המשפט התבררו הדברים, ומכל מקום אין בכך משום עילה לפסיקת פיצוי.

עילה לנסיבות אחרות המצדיקות פיצוי

הימשכות ההליכים

10. סבורני כי דין הבקשה להידחות גם בשל העדר עילה זו, מהטעמים שהעלתה המאשימה בתגובתה ומטעמים נוספים כלהלן:

א. התיק הועבר אלי משופט אחר לבקשת עו"ד בן יוסף ב"כ הנאשם 2, למרבית הפלא, למרות שלרשותו עמדה כשנה מהעברת התיק, לא אצה לו הדרך להגיש במהלכה בקשה להעברתו לשופט בדחיפות. כמו"כ, הוא אף לא טרח להגיש את בקשתו לגילוי ראיה,

אותה העלה רק בפניי ביום 16.9.09 וביקש דחייה לבדיקת טענתו להגנה מהצדק (רק בשלב כה מאוחר), כשהמאשימה התנגדה לדחייה זו. הדין אכן נדחה, כדי לא לחסום את דרכו להגנה, אך התנהגות זו מלמדת כי אין ממש בטענתו כי התיק או התמשכות ההליך הפריעו לנאשם 2, שלא עשה מצידו את המינימום הנדרש לזירוז ההליך במשך למעלה משנה.

ב. כמו"כ לאותה ישיבה מיום 16.9.09 הנאשם 2 לא התייצב כלל (בלא שקיבל את רשות ביהמ"ש לכך), וב"כ הודיע כי הנאשם טס לחו"ל (לאמן).

ג. לאור הבקשה לגילוי ראיה, שהיתה נימוק לדחיית הדיון, התבקשתי גם בישיבה הבאה ביום 18.11.09 לדחות את הדיון על מנת לאפשר העברת החומר שהתבקש ע"י ב"כ הנאשם 2, מה עוד שהנאשם 2 לא התייצב לדיון בשנית, והמאשימה אף הודיעה כי אם לא יתייצב גם לישיבה הבאה, תבקש נגדו צו הבאה.

ד. בישיבה מיום 25.1.10, ביקש הנאשם 1 דחייה, והנאשם 2 ביקש להצטרף לדחיית הדיון, ולא מסר תשובתו לכתב האישום, למרות שהיה יכול למסרה ולקדם את עניינו.

ה. למרבה הפלא, גם בישיבה מיום 18.4.10 שוב ביקש ב"כ הנאשם 2 דחיית הדיון, מאחר ולא צילם עדיין את חומר החקירה מתיק התביעה, והדין נדחה שוב בשל אזלת ידו, לצורך קבלת תשובתו לכתב האישום. מכך גם עולה שעוד בישיבה הקודמת לא היה בידי הנאשם 2 את חומר החקירה, למרות שלמעלה משנה וחצי עמדו לרשותו כדי לצלמו, והוא לא פעל לשם כדי למנוע התמשכות ההליך.

ו. רק ב-20.6.10 מסרו הנאשמים תשובתם לכתב האישום, הודיעו כי יזמנו מטעמם 7 עדי הגנה (בנוסף ל-8 עדי התביעה), והתיק נדחה להוכחות ביום 9.2.11, כשעל הצדדים היה לזמן את העדים מטעמם.

ז. ב-09.2.11 העידו ונחקרו 4 מתוך 8 עדי תביעה, בחקירה נגדית ממושכת ואיטית מטעם ההגנה (הערות ביהמ"ש על הקצב האיטי מופיעות בפרוטוקול). רק בשל הלווית כב' השופט בן עטר, המשך ההוכחות נדחו ליום 6.11.11.

ח. ביום 6.11.11 בתום ההוכחות, נעתרתי לבקשת הצדדים (לרבות הנאשם 2) לדחות את הדיון בחודשיים נוספים כדי לסכם בכתב, עד יום 15.1.12, למרות שעפ"י החלטותי הקודמות, היה עליהם לסכם בע"פ עם סיום ההוכחות, דהיינו כבר ביום 6.11.11, ולקצר את ההליך גם בשלב זה (דבר שהיה מזרז את מתן הכעה"ד), או לפחות להודיע אז כי הכרעת הדין דחופה לנאשם 2. אולם הוא דווקא ביקש לדחות ולהאריך שוב את ההליך. בפועל עפ"י רישום המחשב, הוגשו סיכומי הנאשם 2 ביום 16.4.12, לאחר שנעתרתי גם לבקשת המאשימה וב"כ הנאשם 1 לדחיית מועד הגשת סיכומיהם.

ט. **למעשה לאורך כל הדרך ניתנו דחיות חוזרות לבקשת הנאשם 2**, אשר לא רק שלא עשה מבעוד מועד את הנדרש מצידו כדי ליתן בהקדם את תשובתו לכתב האישום,

אלא גם לא ניצל ועמד בחובתו להגיע מוכן לאחר פרשת ההגנה לסכם בע"פ ולקצר את ההליך ככל הניתן מצידו.

י. יתירה מכך - לאורך כל הדרך לא התריע ולא הראה כלל כי אצה לו הדרך או כי התיק מפריע לו או לקידומו, אלא רק בבקשתו מיום 28.4.13 למתן הכעה"ד, בה גם לא פירט מה פגע בקידומו, כפי שטען רק עתה לגבי המניעה לקבלת רישיון לנשק.

יא. הכרעת הדין אמנם ניתנה ב-15.10.13, אך בשל נסיבות אישיות שמנעו הקדמתה.

יב. אין חולק שקיומו של תיק פלילי והחשש להשלכתו מהווה נטל נפשי, אולם זה טיבו של הליך משפטי, המתקיים כנגד כל נאשם, כשברור שאלת האחריות הפלילית - דהיינו הזיכוי או ההרשעה, הינם חלק מההליך המשפטי המתחייב, והמדובר בענייננו בתיק עם ריבוי עדים, טענות ופרטי פרטים, ולאחר חקירות נגדיות ממושכות, שהצורך לבררם ולעמוד עליהם, חייב את מלוא תשומת הלב, תוך התייחסות לכל טענות הצדדים, שקיבלו את מלוא הביטוי בהכרעת הדין, ולכן הובילו בסופו של יום לתוצאת הזיכוי של הנאשם 2 והרשעתו החלקית של הנאשם 1.

אי קבלת רישיון נשק

יג. מתן רישיון להחזקת כלי ירייה, מחייב עמידה בקריטריונים שבחוק, ואינו עניין שבשגרה. אם נכונה טענת הנאשם כי נמנע ממנו לקבל רישיון נשק בשל הפלילי דנן, הרי שהנטל עליו להוכיח זאת, ואין להסתפק בטענה בעלמא.

יד. מכל מקום עצם אי קבלת הנשק ולו בשל התיק הפלילי, אינה מוכיחה שנגרם לו נזק. ייתכן ועדיף כי לא החזיק כלל בנשק, שבהחזקתו כרוכים סיכונים שונים, שלטובתו לא התממשו בהעדר הנשק.

טו. הנאשם 2 לא רק שלא הוכיח כי נגרם לו נזק מאי קבלת רישיון נשק, אלא אפילו לא הוכיח כי הגיש בקשה כזו, לא כל שכן כי נדחה רק בשל ההליך דנן, וגם אינו טוען כי עמד במצב מסוכן **שהסב לו נזק** בשל אי החזקתו בכלי ירייה.

טז. אשר על כן הנאשם לא הוכיח עילת פיצוי בגין אי קבלת רישיון לנשק.

לסיכום

5. הנאשם 2 לא הראה, כי עניינו חריג במידה המצדיקה פיצוי, שכן החשש בהליך הפלילי קיים לגבי כל נאשם, לא כל שכן שהוא עצמו אינו בא בידיים נקיות, לאור דחיות לא מוצדקות מטעמו, כשטענתו על התמשכות ההליך, אינה עולה בקנה אחד עם אי התייצבותו לדיונים, עם אי הגשת בקשה לגילוי ראייה במשך למעלה משנה, בקשותיו החוזרות לדחיית הדיון, שלא היו מוצדקות, אי צילום חומר החקירה במשך זמן כה רב, ובוודאי שלא עם בקשתו לדחות דיונים ואת מועד הסיכומים. נהפוך הוא - הנאשם תרם להימשכות

ההליכים, מלמד על עצמו כי לא אצה לו כלל הדרך, והתנהגותו אינה עולה בקנה אחד עם טענתו בדבר עינוי הדין, שנראה כי צצה לצורך כמניע אל לצורם בקשת הפיצוי כספי בהליך זה.

6. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל, בהעדר כל בסיס לבקשה, כשהעילות לבקשה לפי סעיף 80 אינן מתקיימות בענייננו, **אני דוחה את הבקשה**, ובנסיבות המקרה אמנע מחיוב הנאשם 2 בפיצוי בגין בקשה זו, רק משום שהמאשימה לא עתרה לכך.

7. המזכירות תשלח החלטתי בפקס' לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ' שבט תשע"ד, 21 ינואר 2014, בהעדר הצדדים.